

17 Směr vpisování - tři směry

Základní prvky předkládané křížkové úlohy: nadpis, legenda a obrazec.

Směr vpisování (článek 10) je základem pro nadpis příslušného odstavce legendy. Každý směr vpisování má vždy dvě možnosti zápisu (například vodorovný směr: zleva vpravo a zprava vlevo - kladný a záporný **smysl** zápisu). Autor tedy může v každém použitém směru vpisování využít jeden „smysl“ zápisu nebo obě možnosti zápisu. Pro vícesměrku se využívají vždy oba smysly zápisu - „princip“ vícesměrky.

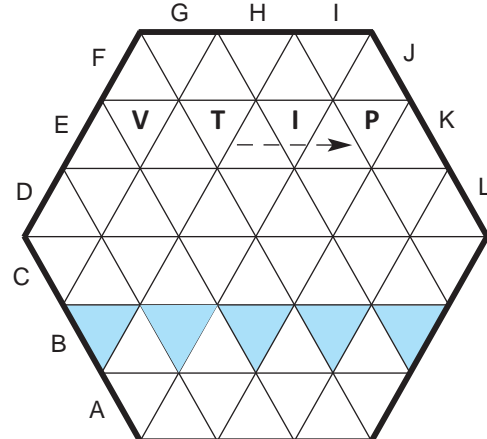
Rozlišujeme úlohu **vyškrtávací** (nejčastější podoba; obrazec je vyplněn znaky - hledá se jen tajenka popřípadě heslo, a to s výčtem přímo uvedených vyškrtávaných výrazů, nebo mají tyto výrazy legendu) a **vpisovací** (opět buď přímo s uvedenými vpisovanými výrazy - **výplňková vícesměrka**, nebo s výrazy obepsanými). Pro zkrácení označení směrů vpisování v legendě uvádíme často schematické značky. Legendě je věnován článek 17, který se týká všech křížkových úloh tedy i vícesměrky.

„Proč ses rozešla s Jirkou?“ - „Ale, to co jsem u něho původně považovala za projevy vášně, bylo vlastně **(dokončení v tajence)!**“

STŘÍDAVÁ VÝPLŇKOVÁ TROJSMĚRKA
Střídání písmen (tajenka a heslo) s dvoupísmennými shluky.

- VPISOVANÉ VÝRAZY:**
- A. SOUMĚSTÍ. - B. POMSTA. - E. IDIOT. - F. PEČENÍ, PENÁLE.**
 - A. POJETÍ - C. VELŠTINA. - E. SCHVÁL.**
 - D. KANASTA. - E. DEPOSITUM. - F. BOTANIKA. - G. PEČETIDLO. - I. NÁLEPKA.**
 - F. POTKANI. - I. OKLIKA.**
 - A. POSTELE. - B. PODESTA. - C. PECIVÁL, VÁLENKA. - J. OTROČINA. - K. KALIKO.**
 - L. POSTAVENÍ.**

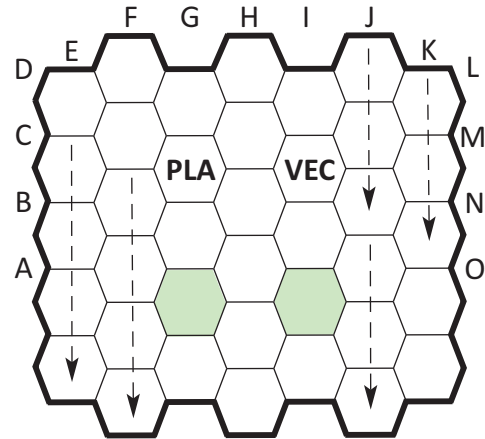
Postup předluštělitele:

- Využil předtištěné heslo a umístění jednoho výrazu v obrazci (čárkovaná čára) - vepsal **1: E. IDIOT.**
- Pro tři písmena v obrazci (-TID-) našel křížováním **3: G. PEČETIDLO x 1: F. PEČENÍ** atd. Doporučuji průběžně označovat spotřebované výrazy (například podtržením). Pak je zřejmé, které výrazy nám zbývají k úspěšnému doluštění celé úlohy.

Řešení: Astma.

Vítěz OH 1980 (100 m znak) SLABIKOVÁ TROJSMĚRKA s jednoslovnou legendou

- VPISOVANÉ VÝRAZY:**
- E. Vymáhat. - F. Sloupořadí. - J. Vetchost; předlohy. - K. Rozvalina.**
 - H. Dril. - K. Holina.**
 - B. Obvinění. - C. Rondy.**
 - A. Posuzovaná. - D. Týrání; oběžnice. - E. Smlouva.**
 - L. Rváč. - O. Jitřenka.**
 - A. Ovšem. - B. Havárie. - L. Hornina.**

Pomůcka (vpisované výrazy pro výplňku): **1: POŽADO-VAT, KOLONÁDA, STAROBA, MODELY, SUTINA. - 2: CEPOVÁNÍ, LYSINA. - 3: ŽALOBA, RONDELY. - 4: CENĚNÁ, MOŘENÍ, PLANETA, DOHODA. - 5: SUROVEC, DENICE. - 6: DOJISTA, NEHODA, DOLOMIT.**

Pro tři směry vpisování využívají autoři především sítku trojúhelníkovou (úloha 1), šestiúhelníkovou (úloha 2) a kosodélníkovou („schodišťovou“, úloha 4).

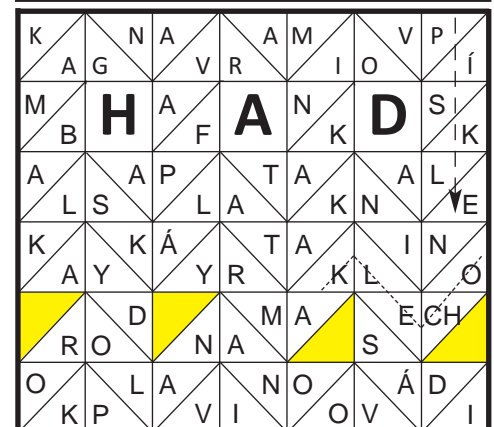
Samozejmě, že vše závisí na nápaditosti autora. Například v úloze 3 jsou zvoleny pro vpisování tyto směry: vodorovný, svislý a vodorovný vlnkovitý. Pootočením obrazce o 45° získáme jako třetí směr - svislý vlnkovitý ap.

Řešení: Baron.

Americký stromový had (Herpetodryas carinata) PÍSMENNÁ TROJSMĚRKA

VYŠKRTÁVANÉ VÝRAZY (minimálně pětipísmenné, abecedně):

(v esperantu)

Pomůcka (vyškrtávané výrazy): HAFAN, HASKY, HAVRANI, KAMBALK, KATRY, KLADKA, KLECHO, KORSAK, LANKA, LAVINO, LENOCHODI, MARVAN, OPAKA, OVÁDI, PÍSKLE, PLATA, PLODY, RODINA, SKÁLA, SPONA, TATRMANI, VANGA, VODANI.

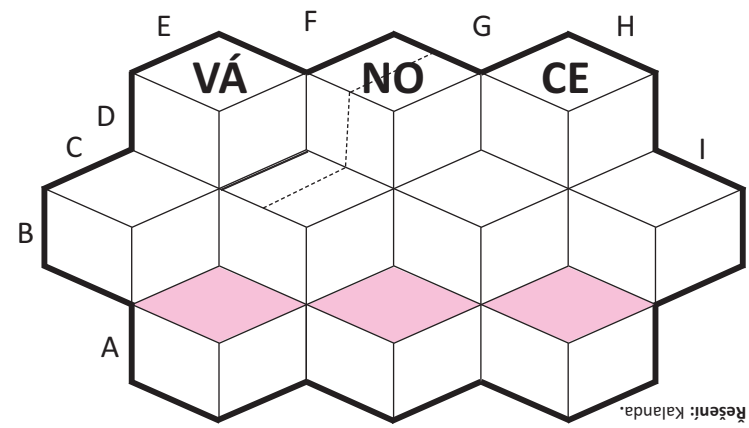
Řešení: Sipo.

Řecká štědrovečerní píseň SLABIKOVÁ VÝPLŇKOVÁ TROJSMĚRKA

- VPISOVANÉ VÝRAZY** (vodorovně a dvakrát stupňovitě):
- A. PASEKA, SEKANÁ. - D. NEVOLE, LEŽENÍ.**
 - B. KOLIBA, BALETKA, PALIČÁK.**

Komentář k předloženým vícesměrkám:
Pro vícesměrku (úloha s neúplným křížováním - zařazovaná tudíž mezi doplňovačky) jsou charakteristické:
- **schematická značka** pro směry vpisování (vyločení dlouhých pojmenování pro jednotlivé směry vpisování)
- **dva smysly** (kladný a záporný) zápisu v každém směru vpisování
- **vyškrtávací** (úloha 3) a **vpisovací** (úloha 1, 2 a 4) typ úlohy
Zadání úlohy může mít různou podobu (to platí pro všechny křížkové úlohy). Umístění některých vpisovaných výrazů (čárkovaná čára, popřípadě doplněná šipkou - smysl zápisu) lze chápat především jako pomůcku k luštění. Jako pomůcka slouží i postup předluštělitele.

- C. KOLIKA, LIKAVA.**
- E. SELANKA, KOVOVÁ. - G. LAVICE.**
- G. PAKATEL. - H. CENÍKY.**
- G. KOLENO. - I. DALILA.**

Řešení: Kalanda.